

Išrašas

PATVIRTINTA
VšĮ Prienų rajono PSPC
Direktorius
2020 m. gegužės 28 d.
įsakymu Nr. 45-V

SKUBIOSIOS MEDICINOS PAGALBOS PARAMEDIKO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis pareigybės aprašymas reglamentuoja Viešosios įstaigos Prienų rajono pirminės sveikatos priežiūros centro (toliau – Įstaiga) greitosios medicinos pagalbos (toliau – GMP) skyriaus skubiosios medicinos pagalbos paramediko teises, pareigas, kompetenciją ir atsakomybę.
2. Skubiosios medicinos pagalbos paramediką priima į darbą ir atleidžia iš darbo Įstaigos direktorius teisės aktų nustatyta tvarka.
3. Skubiosios medicinos pagalbos paramediku priimamas asmuo turi būti baigęs skubiosios medicinos pagalbos paramediko studijas ir teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs skubiosios medicinos pagalbos paramediko kvalifikaciją, atitikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintą Skubiosios medicinos pagalbos paramediko medicinos normą.
4. Skubiosios medicinos pagalbos paramedikas tiesiogiai pavaldus Skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialistui atsakingam už GMP skyriaus darbą.
5. Skubiosios medicinos pagalbos paramedikas privalo mokėti valstybinę kalbą ir šia kalba įforminti privalomus dokumentus.
6. Skubiosios medicinos pagalbos paramedikas vadovaujasi Lietuvos Respublikos Įstatymais, Skubiosios medicinos pagalbos paramediko medicinos norma, įstaigos įstatais, vidaus tvarkos taisyklėmis, įvadiniu ir periodiniais darbo vietoje instruktažais, priešgaisrinės saugos instrukcija, darbuotojų elgesio kodeksu, vidiniais Įstaigos dokumentais (direktoriaus įsakymais, nurodymais, tvarkų aprašais ir pan.), savo pareiginiais nuostatais ir kitais teisės aktais.

<...>

III SKYRIUS PAREIGOS

8. Skubiosios medicinos pagalbos paramedikas privalo:

- 8.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 8.2. teikti kokybiškas asmens sveikatos priežiūros paslaugas;
- 8.3. laikytis licencijuojamos veiklos sąlygų;
- 8.4. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 8.5. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;
- 8.6. taikyti Lietuvos Respublikoje įteisintus tyrimo ir diagnostikos metodus, būtinus skubiajai medicinos pagalbai teikti;
- 8.7. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių (prietaisų) naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;
- 8.8. tvarkyti ir pildyti skubiosios medicinos pagalbos paramediko praktikos dokumentus, teikti statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 8.9. bendradarbiauti su kitais asmens, visuomenės sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų srities darbuotojais; teisėsaugos institucijomis;
- 8.10. dalyvauti vykdant privalomasias sveikatos programas;
- 8.11. laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų;
- 8.12. laikytis Įstaigos vidaus tvarkos taisyklių, direktoriaus įsakymų, nurodymų, tvarkos aprašų;
- 8.13. laikytis profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia;
- 8.14. nepriimti kyšių ir elgtis taip, kad savo veiksmais neprovokuotų paciento, jo artimųjų, giminaičių ar kitų paciento atstovų duoti kyšį;
- 8.15. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;
- 8.16. atvykti į darbą ir išvykti iš darbo pagal patvirtintą darbo grafiką, pradėjus pamainą prisistatyti pajėgų valdytojui;
- 8.17. nepalikti darbo vietos, kol neatvyks kita pamaina;
- 8.18. laikytis asmens higienos reikalavimų, dėvėti tvarkingą spec. aprangą ir avalinę;
- 8.19. siekiant išvengti galimo užsikrėtimo infekcinėmis ligomis, dėvėti asmens apsaugos priemones;
- 8.20. pajėgų valdytojui perdavus kvietimą, nedelsiant eiti į GMP automobilį. Į kvietimą stengtis išvykti ne vėliau kaip per 2 minutes.
- 8.21. prieš darbo pradžią perimti medikamentų rinkinį, narkotinius medikamentus, kitas medicinos priemones ir prietaisus pagal nustatytą tvarką pasirašant.
- 8.22. kartu su GMP brigados vairuotoju papildyti automobilį pirštinėmis, deguonies tiekimo ir kitomis priemonėmis; patikrinti automobilyje medicinos įrangos ir priemonių (prietaisų) būklę;
- 8.23. GMP brigados būsenas fiksuoti naudojant automobilyje esančiomis ryšio priemonėmis;
- 8.24. atlikus iškvietimą grįžti į GMP skyrių ar kitą buvimo vietą tik leidus pajėgų valdytojui;

- 8.25. atliekant profilaktiką būtina informuoti pajėgų valdytoją ir gauti jo leidimą;
- 8.26. pranešti pajėgų valdytojui, kad jis informuotų ligoninės skubios pagalbos skyrių apie atvežamą sunkios būklės pacientą;
- 8.27. esant reikalui – pajėgų valdytojo nurodymu vykti į kitą kvietimą (atšaukus esamą kvietimą, atsiradus svarbesniam kvietimui ir pan.);
- 8.28. jei nuvykus į kvietimo vietą, randamas agresyvus pacientas ar agresyvūs aplinkiniai asmenys, kurie trukdo atlikti tiesiogines pareigas ar kelia grėsmę brigados nariams, stengtis išvengti konflikto, nedelsiant kviesti atitinkamas pagalbos tarnybas (policiją, gelbėtojus) telefonu ar radijo ryšiu per pajėgų valdytoją;
- 8.29. informuoti pacientą apie skiriamas procedūras, išsiaiškinti ar nėra alergiškas skiriamiems medikamentams, pacientui jų atsisakius pasiūlyti alternatyvas. Atsisakius medikamentų ar vykti į ligoninę detalesniam ištyrimui, paaiškinti apie galimas pasekmes, duoti pasirašyti GMP kvietimo kortelėje forma 110/a. esant reikalui informuoti šeimos gydytoją apie pacientą;
- 8.30. išvykstant iš kvietimo vietos kartu su brigados nariais surinkti atsineštą įrangą bei kitas naudotas medicininės darbo priemones, nunešti į automobilį;
- 8.31. organizuoti paciento transportavimą, padėti pernešti pacientą iš kvietimo vietos į GMP automobilį ir iš jo į ligoninės priėmimo – skubios pagalbos skyrių;
- 8.32. transportuojant gulintį ar sėdintį pacientą, būtinai užsegti saugos diržus;
- 8.33. transportuojant pacientą į gydymo įstaigas, užtikrinti gyvybines funkcijas;
- 8.34. informuoti policiją apie visus atvejus, kai kvietimo vietoje randamas asmuo, kurio gyvybei kelia pavojų padaryti kūno sužalojimai, taip pat asmuo, kurio gyvybei pavojus negresia, tačiau jam padarytos durtinės, pjautinės, šautinės ar dėl sprogimo atsiradusios žaizdos arba kitokio pobūdžio kūno sužalojimai, kurie gali būti susiję su nusikaltimu;
- 8.35. vesti sunaudotų medikamentų ir medicinos priemonių apskaitą pagal įstaigoje galiojančią tvarką;
- 8.36. paskelbus ekstremalią situaciją, nedelsiant vykdyti įstaigos vadovo įsakymus pagal patvirtintą įstaigos ekstremalių situacijų valdymo planą;
- 8.37. apie pastebėtus nesklandumus, klaidas, nekompetenciją, skubiai informuoti skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialistą atsakingą už GMP skyriaus darbą, ūkvedį, direktorių;
- 8.38. negalėdamas atvykti į darbą dėl ligos ar kitų priežasčių, pranešti skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialistui atsakingam už GMP skyriaus darbą. Apie įvykusį nelaimingą atsitikimą pakeliui į darbą ir iš darbo bei darbo metu, privalo nedelsiant pats ar per kitą asmenį pranešti tiesioginiam vadovui ar kitam administracijos darbuotojui;
- 8.39. nerūkyti įstaigos patalpose, automobiliuose ir teritorijoje;
- 8.40. tvarkingai pildyti privalomą dokumentaciją, kvietimo kortelės formą Nr. 110/a. ir kitas direktoriaus patvirtintas formas;
- 8.41. darbo metu kontroliuoti automobilio salono švarą, informuoti valytoją dėl jo valymo ar dezinfekcijos, o jam nesant, kartu su brigados vairuotoju jį išvalyti;
- 8.42. skubiosios medicinos pagalbos paramedikas turi suteiktą įstaigos identifikavimo kodą, esant reikalui gali pavaduoti kitą skubiosios medicinos pagalbos paramediką ar skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialistą;
- 8.43. nustatyta tvarka profilaktiškai pasitikrinti sveikatą;
- 8.44. sekti pateikiamą informaciją įstaigos stenduose ir ja vadovautis;

8.45. dirbti dorai ir sąžiningai, laikytis darbo drausmės, šio pareigybės aprašymo, laiku ir tiksliai vykdyti skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialisto atsakingo už GMP skyriaus darbą nurodymus, direktoriaus įsakymus ir kitus atskirus pavedimus;

8.46. saugoti ir tausoti įstaigos turimą inventorių, kitas materialines vertybes, ekonomiškai ir racionaliai naudoti medicinos priemones, energiją bei kitus materialinius išteklius. Jei dėl darbuotojo kaltės dingsta ar sugadinamas įstaigos inventorių, už tai GMP medikas atsako asmeniškai pagal galiojančius įstatymus;

8.47. vykdyti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

9. Skubiosios medicinos pagalbos paramediko profesinę kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kuriuos jis įgyja baigęs medicinos normoje MN 167:2019 „Skubiosios medicinos pagalbos paramedikas“ nurodytą profesinę kvalifikaciją suteikusias studijas bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę medicinos praktikos pažangą.

10. Skubiosios medicinos pagalbos paramedikas turi žinoti:

10.1. įrodymais pagrįstos medicinos principus;

10.2. medicinos statistikos pagrindus;

10.3. sveikatos draudimo pagrindus;

10.4. sveikatos teisės pagrindus;

10.5. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

10.6. teisės aktus, reglamentuojančius būtiniosios medicinos pagalbos teikimą ir skubiosios medicinos pagalbos paramediko veiklą;

10.7. asmens sveikatos priežiūros organizavimo principus;

10.8. darbuotojų saugos ir sveikatos principus.

11. Skubiosios medicinos pagalbos paramedikas privalo mokėti naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis.

12. Skubiosios medicinos pagalbos paramedikas turi išmanyti:

12.1. žmogaus anatomijos, fiziologijos, patologijos, ligų etiologijos, patogenezės pagrindus;

12.2. Lietuvos medicinos normos MN 167:2019 „Skubiosios medicinos pagalbos paramedikas“

priede nurodytų vaistinių preparatų klinikinę farmakologiją, indikacijas ir kontraindikacijas;

12.3. žmogaus psichologijos ypatumus, psichikos sutrikimus, sveiko ir sergančio žmogaus bei jo artimųjų psichologiją;

12.4. sveikatos apsaugos ir socialinės medicinos organizavimo ir skubiosios medicinos priežiūros vadybos pagrindus;

12.5. infuzinės terapijos taikymo principus;

12.6. naudojamų medicinos priemonių (prietaisų) veikimo principus;

12.7. ekstremalių situacijų problematiką ir jų sprendimo būdus;

12.8. patvirtintus greitosios medicinos pagalbos ir skubiosios medicinos pagalbos srities diagnostikos

ir gydymo protokolus ir metodikas;

- 12.9. saugaus transportavimo metodus;
- 12.10. aseptikos ir antiseptikos pagrindus;
- 12.11. ūmių būklių gydymo principus indikacijas ir kontraindikacijas;
- 12.12. ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos principus.
- 13. Skubiosios medicinos pagalbos paramedikas turi gebėti:
 - 13.1. teikti skubią medicinos pagalbą visų amžiaus grupių pacientams ir savarankiškai skirti vaistinius preparatus, nurodytus medicinos normos MN 167:2019 „Skubiosios medicinos pagalbos paramedikas“ priede;
 - 13.2. vadovauti pradinio gyvybės palaikymo ar pažangaus gyvybės palaikymo komandai vertinant paciento būklę bei teikiant skubiąją medicinos pagalbą;
 - 13.3. skirstyti pacientus pagal jų būklės sunkumo kategoriją (kritinės, vidutinio sunkumo ir lengvos būklės) ir užtikrinti būklės sunkumą atitinkantį gydymo bei priežiūros planą;
 - 13.4. nustatyti vyraujančią simptomą, sindromą;
 - 13.5. surinkti anamnezę apie pacientą;
 - 13.6. suteikti pagalbą (atlikti veiksmus) gaunant nurodymus nuotoliniu būdu;
 - 13.7. įvertinti bei atlikti neatidėliotinus veiksmus, stabilizuojančius paciento būklę (kvėpavimas, kraujotaka, sąmonė, medžiagų apykaitos);
 - 13.8. atlikti pirminę ir antrinę paciento apžiūrą;
 - 13.9. vertinti teikiamos pagalbos efektą;
 - 13.10. stebėti ir vertinti žmogaus gyvybinių funkcijų rodiklius ir jų dinamiką;
 - 13.11. valdyti ekstremalias situacijas, įvertinti ir optimaliai valdyti įvykio vietoje esančius resursus, nustatyti ir organizuoti papildomų pajėgų atvykimą į įvykio vietą;
 - 13.12. naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis;
 - 13.13. teisingai pasirinkti transportavimo būdą (metodą) ir atitinkamai naudoti transportavimui skirtą įrangą;
 - 13.14. malšinti skausmą;
 - 13.15. pašalinti svetimkūnį;
 - 13.16. riboti fizinį aktyvumą;
 - 13.17. stabdyti išorinį kraujavimą;
 - 13.18. naudoti kaklo įtvarą;
 - 13.19. tvarstyti žaizdas;
 - 13.20. imobilizuoti stuburą, dubenį, lūžius ir panirimus, išnirimus;
 - 13.21. teikti skubiąją medicinos pagalbą galūnių amputacijų atveju;
 - 13.22. teikti skubiąją medicinos pagalbą ūmių akušerinių ir ginekologinių būklių metu;
 - 13.23. teikti skubiąją medicinos pagalbą ūmių psichikos sveikatos būklių metu, esant grėsmei paciento ar aplinkinių sveikatai ar gyvybei atlikti fizinį asmens laisvės suvaržymą;
 - 13.24. teikti skubiąją medicinos pagalbą įtariant apsinuodijimus, esant indikacijų skirti

priešnuodžius;

13.25. teikti skubiąją medicinos pagalbą užspringus;

13.26. atlikti veiksmus, užtikrinančius kvėpavimo takų praeinamumą ir kvėpavimą (spontaninį arba

dirbtinį):

13.26.1. atverti kvėpavimo takus rankomis;

13.26.2. išsiurbti kvėpavimo takus kietu ar minkštu kateteriu;

13.26.3. skirti deguonį per nosies kaniules, kaukę, kaukę su rezervuaru;

13.26.4. įkišti orofaringinį vamzdelį;

13.26.5. įkišti nazofaringinį vamzdelį;

13.26.6. įkišti gerklų vamzdelį, laringinę kaukę;

13.26.7. taikyti Heimlich'o metodą (manevrą);

13.26.8. įvertinti kvėpavimo funkciją bei užtikrinti plaučių ventilaciją ir kraujo įsotinimą deguonimi,

taikyti dirbtinę plaučių ventilaciją, uždėti krūtinės tvarstį stabilizuojant atvirą pneumotoraksą;

13.26.9. prižiūrėti tracheostomą;

13.27. atlikti elektrinę širdies defibriliaciją;

13.28. atlikti širdies transkutaninę stimuliaciją;

13.29. atlikti intrakaulinę ir intraveninę infuziją;

13.30. atlikti periferinių venų punkciją ir kateterizaciją;

13.31. vertinti šiuos gyvybinių funkcijų monitoriaus rodmenis:

13.31.1. kvėpavimo funkcijų tyrimo (kapnometrijos);

13.31.2. pulsoksimetrijos;

13.31.3. širdies veiklos;

13.31.4. arterinio kraujospūdžio, matuojamo neinvaziniu būdu;

13.31.5. temperatūros;

13.32. būtiniosios medicinos pagalbos atveju skirti vaistinius preparatus:

13.32.1. į veną;

13.32.2. į raumenis;

13.32.3. į poodį;

13.32.4. į nosį;

13.32.5. per burną;

13.32.6. inhaliacijomis;

13.32.7. į endotrachėjinį vamzdelį;

13.32.8. po liežuvio;

13.32.9. infuzijos švirkštu.

<...>